

MONUMENTA HISTORICA SOC. IESU
ARCHIVUM HISTORICUM SOC. IESU
BIBLIOTHECA INSTIT. HISTORICI S. I.

Benvolgut amic Vicens: Pensava ja escriure't, quan he rebut el nº 7e de l'Índice histórico español. La teva introducció, molt orientadora per a tots. I mercès per l'al·lusió al meu Viscardo i a altres publicacions d'aquest Institut de Roma, que ara ha passat a la meva immediata direcció, amb l'anada del P. Dalmases a Sant Cugat. La defensa de l'Institut d'estudis catalans, valenta i oportuna --però inútil--. Em sembla però de trobar, en aquest fascicle, un cert cansament dels col·laboradors en l'absència de revisió crítica; però tal vegada es deu al fet d'haver estat preparat durant el període de vacances. Molt escaient el gran nombre de recensions que hi consten: però no anirien millor en forma d'apèndixs als números precedents, com fa la Revue d'histoire ecclésiastique de Lovaina? Per l'Archivum, he preferit aquell sistema. Suposo que el canvi de títol a tot el volum, respecte dels fascicles, és degut a fins purament editorials. Si no fos així, no hi veig cap altra raó possible ni plausible, car es presta a greus confusions.

Et volia escriure perquè precisament diumenge passat vaig proposar al pare Antoni Borràs, que ara ha començat els estudis de teologia a la Gregoriana, de prendre l'encàrrec de buidar les revistes d'ací. Ell ha acceptat, i amb això tens assegurada l'aportació italiana, i una part de l'estrangera, per quatre anys. Caldria però que precisessis si ha de buidar només les publicacions històriques d'Itàlia, o bé quines més. El P. Borràs suposa que entre En Govern i En Pérez Balles-tar faran la bibliografia d'Anglaterra i dels Estats Units. Ell, ací, tindria avinença de buidar també les principals publicacions de l'Amèrica hispànica --no totes, perquè en manquen moltes--. Com que ja sap quines revistes teniu més a mà aquí a Barcelona, bastaria que li diguessis quins dominis geogràfics havia d'avarcar, comptant que, havent d'estudiar teologia, només li queden alguns dies lliures per a aquesta tasca, que, d'altra banda, prendria de gust per a seguir el curs de les publicacions històriques durant aquests anys, i per tal de no perdre el contacte amb vosaltres. Pots escriure-li directament. La seva adreça és: Piazza del Gesù 45, Roma.

Ahir precisament vaig seguir del teu article als Annales du Midi, a classe, per a exposar l'estat de la política italiana i europea des de Cal·lixte III fins a Sixte IV, com una introducció a la política d'Alexandre VI. Ja et vaig insinuar que si em feies enviar el teu Joan II, el Ferran rei de Sicília i la Història de Ruiz-Calónja, en faria recensions acurades i precises a Scrinium de Fribourg. En Sugranyes torna a insistir que li enviï recensions de Roma i de Catalunya.

Enguany penso posar-me de ferm en la preparació immediata dels dos primers volums de l'Epistolari català dels Borja: Afers de Catalunya i de València. La segona part (Afers de Nàpols i de Roma) seguirà més endavant, si Déu vol.

De Madrid m'escriví Rumen de Armas proposant-me d'ésser jo el representant de l'Asociación histórica española per al pròxim Congrés internacional de Roma. Li vaig escriure exposant-li clarament les raons per les quals no em convé ni els convé d'acceptar. Però fins ara no n'he sabut. He proposat que nomenin més aviat l'Emili Garrigues, adjunt cultural de l'Ambaixada espanyola a Itàlia, home culte i eficaç --malgrat de pertànyer a la carrera diplomàtica--, però no sé què faran. Convé que us mogueu una mica si heu de fer alguna cosa en el vinent Congrés. Confio també que donaràs un bon cop de mà als amics de Mallorca per endegar definitivament el Congrés d'història de la corona d'Aragó.

Adéu. Salutacions a la teva muller i records als amics. Teu,